

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140 - 144 Πάτρα

Τηλ : 2610 - 620460

Fax : 2610 - 240476

e-mail : parasks@otenet.gr

**ΠΡΟΣ
ΒΗΜΑ ΜΕΛΩΝ ΣΑΤΕ**

Θέμα: 1) Πληθαίνουν τα κατεπείγοντα έργα του άρθρου 32.

2) Όροι, "ειδικοί όροι", "ειδικά έργα" και συνάδελφοι με "ειδικότητες".

3) Οι υπερβολικές εκπτώσεις και τα έργα: Μία απλή πρόταση.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

πριν απ' όλα να απευθύνω χαιρετισμό στο νέο Δ.Σ του συνδέσμου και να του ευχηθώ να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του σε μία ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο όπως αυτή που διανύουμε.

Να αφουγκράζεται με προσοχή τα προβλήματα και την γνώμη των συναδέλφων και να μη διστάζει να καταγγέλλει παράνομες πράξεις και παραλείψεις απ' όπου κι αν προέρχονται χωρίς να χαρίζεται σε κανέναν.

Από τον Σεπτέμβρη του 2016 είχα επισημάνει από τούτο το βήμα ότι **ο ν.4412/16, συχνά με πρόσχημα την εναρμόνιση με τις κοινοτικές οδηγίες, εισαγάγει διατάξεις στην διαγωνιστική διαδικασία που αν μη τι άλλο παρέχουν την ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές για κάθε είδους αυθαιρεσία.**

Ενδεικτικά αναφέρω τα άρθρα 32, 75 και 76,86 κ.λ.π.

Πιο συγκεκριμένα:

- 1) Η επίκληση του κατεπείγοντος με εφαρμογή του άρθρου 32 περί απ' ευθείας ανάθεσης με διαπραγμάτευση έχει γίνει πολύ "της μόδας" τελευταία. Σαν να έχει πέσει "γραμμή" !!!

Μάλιστα επειδή πολλές αναθέτουσες αρχές φοβούνται την κατακραυγή εφαρμόζοντας πιστά τον νόμο που αφήνει στην κρίση τους να καλέσουν όποιον(ους) θέλουν και να διαπραγματευθούν μαζί του(ους) καταρτίζουν κάποιους αυθαίρετους πίνακες "επαϊόντων" συναδέλφων και από αυτούς προβαίνουν σε αμφισβητούμενες κληρώσεις κάποιων 5-7 και οι οποίοι θα δώσουν τελικά προσφορά.

Βλέπε πολύ πρόσφατο το παράδειγμα της Περιφέρειας Αττικής που με άφησε με την απορία γιατί τελικά να μην κληθούν να δώσουν προσφορά και οι 23 του πίνακα για να έχουμε μεγαλύτερο ανταγωνισμό παρά έπρεπε ντε και καλά να κληρωθούν 7 που μάλλον θα ήταν..... υπέροχοι;

(Μόλις τώρα πληροφορήθηκα ότι εκ των 7 οι 4 δεν υπέβαλαν προσφορά κι έτσι έδωσαν μόνο οι 3 με εκπτώσεις από 26% έως 32% περίπου.

Σκεφτείτε, σε καλούν σε διαπραγμάτευση για έργο 19,5 εκατομμύρια ευρώ και δεν πας !!!

Αριστούργημα: η επιτομή της διαφάνειας και του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού !!! Αναμένουμε τώρα και την διαπραγμάτευση...)

Και ας μην έχουν κάποιοι εξ αυτών κατασκευάσει ποτέ έργα οδοποιίας στερούμενοι και του στοιχειώδους μηχανικού εξοπλισμού.

Κάτι τέτοια προσπάθησαν να κάνουν και στην δική μας περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας αλλά προς τιμήν τους μετά και την δική μας σθεναρή παρέμβαση κάλεσαν τελικά όλες τις επιχειρήσεις της περιφέρειας που είχαν τα τυπικά προσόντα.

Η επίκληση του επείγοντος και του κατεπείγοντος είναι μία παλιά ιστορία που πέριξ αυτής στήθηκαν κατά το παρελθόν πλείστες όσες σκοτεινές ιστορίες αναθέσεων, συμπληρωματικών συμβάσεων κ.λ.π. συχνά πατώντας επί αθώων θυμάτων και καταστροφών.

Δυστυχώς και στον ν.4412/16 εισάγεται ανεπεξέργαστη και διασταλτική η έννοια του επείγοντος με μόνη εξαίρεση τις τυχόν παραλείψεις και καθυστερήσεις των υπηρεσιών.

Έχουν υπάρξει όμως σοβαρές νομολογίες και έγκυρες προσεγγίσεις πού διαχωρίζουν κατά το δυνατόν το επείγον ως άρση άμεσου διαπιστωμένου κινδύνου για ζωές και περιουσίες σε σχέση με τους επαπειλούμενους γενικά κινδύνους για τους οποίους το επείγον μπορεί να έχει την έννοια δρομολόγησης άμεσης παρέμβασης αλλά όχι και εξαιρετικής διαδικασίας ανάθεσης έργων.

Για παράδειγμα στην πρόσφατη περίπτωση της Μάνδρας Δ. Αττικής δεν γνωρίζω κατά πόσον η κατασκευή ενός νέου δρόμου - ή και η επισκευή του υπάρχοντος - μπορούν στο σύνολό τους να χαρακτηρισθούν κατεπείγουσες την στιγμή που οι ίδιοι αναφέρουν ότι επί δύο μήνες με την πολιτική προστασία έκαναν έργα άρσης του επικινδύνου και τα επίμαχα νέα έργα γίνονται για να μην υπάρξει ποτέ κίνδυνος στο μέλλον.

Διαφορετικά με την διασταλτική έννοια του επαπειλούμενου κινδύνου (δρόμοι καρμανιόλες, νερά ανθυγιεινά, σχολεία παλιά κ.λ.π) τα περισσότερα έργα δυνητικά θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν κατεπείγοντα και να ανατεθούν.

Επίσης αν το πρόβλημα είναι οι χρόνοι δημοπράτησης δεν αντιλαμβάνομαι γιατί απαιτείται περισσότερος χρόνος σε μία ανοιχτή δημοπρασία με σύντμηση χρόνων σύμφωνα με το άρθρο 121 λόγω επείγοντος από μία εξαιρετική έκδοση δημοπράτησης με το άρθρο 32 και την κατάρτιση πινάκων, κληρώσεων, υποβολής προσφορών μέσω ΕΣΗΔΗΣ, διαπραγμάτευσης κ.λ.π

Κι αν δεν είναι ο χρόνος τι άλλο στοιχειοθετεί το επείγον;

Μήπως η εκ των προτέρων επιλογή του αναδόχου;

Εκείνο που σίγουρα επείγει λοιπόν είναι η έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου που να διευκρινίζει περαιτέρω τις επείγουσες περιστάσεις εφαρμογής του άρθρου 32 του ν.4412/16.

Επίσης θα ήταν χρήσιμο για την προσφυγή μιας αναθέτουσας αρχής στο άρθρο 32 να υπάρχει τουλάχιστον σύμφωνη γνώμη του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου.

- 2) Ορισμένοι συνάδελφοι, γνωστοί από παλιότερα αλλά και νέοι, βλέποντας την σφαγή στα έργα καθαρής μειοδοσίας, έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους σε έργα "ειδικότερα" (όπως ΧΥΤΑ, σκουπίδια γενικότερα, διαχείριση βιολογικών, τηλεδιαχείριση υδρεύσεων κ.λ.π) και όχι κατ' ανάγκη μεγάλου προϋπολογισμού, στις διακηρύξεις των οποίων συχνά τίθενται τέτοιοι καταχρηστικοί όροι συμμετοχής (εξειδικευμένα πτυχία, εμπειρία εξειδικευμένων έργων, πολύ εξειδικευμένες τεχνικές λύσεις με ποινή αποκλεισμού κ.λ.π) που πλην του "εκλεκτού", που συνήθως συντάσσει και την διακήρυξη, σχεδόν κανείς άλλος δεν μπορεί να λάβει μέρος στον διαγωνισμό.

Η λογική είναι αν δεν μας πάρουν χαμπάρι και δεν φωνάξει κανείς όλα ωραία και καλά.

Αν μας πάρουν χαμπάρι το πολύ να δώσουμε μία απάντηση όπως η κ. Δούρου και να επιτιμούμε και από πάνω.

Η "φάμπρικα" αυτή σε συνδυασμό και με τους όρους εμπειρίας σύμφωνα με το άρθρο 75 (μέχρι το διπλάσιο του προϋπολογισμού) παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις έτσι που σε λίγο καιρό να καταστεί κανόνας και όχι εξαίρεση.

Εν τω μεταξύ ξεκίνησαν να δημοπρατούνται έργα και με **το περιβόητο άρθρο 86 με το οποίο "βαθμολογούνται" από επιτροπή διάφορες "δράσεις" κατά την κατασκευή του έργου, όπως αν προάγει την ισότητα των φύλων κ.λ.π.**

Πεδίον δόξης λαμπρό λοιπόν για πιθανά "στησίματα" κάθε είδους μπρός στα οποία οι παλιές αμαρτωλές μελετοκατασκευές θα συνιστούν "θεάρεστες πράξεις".....

Φυσικά τίποτα δεν θα μπορούσε να "στηθεί" αν δεν έβαζαν πιθανά το χέρι τους και οι εντός των τειχών.....

Μα θα μου πείτε δεν χρειάζεται η εξειδίκευση των επιχειρήσεων και η προστασία των έργων από "κακούς" συναδέλφους;

Φυσικά θα έλεγα αλλά τότε τι τα θέλουμε τα ΜΕΚ και ΜΕΕΠ;

Και αν αυτά δεν επαρκούν στην σημερινή μορφή γιατί δεν αναβαθμίζονται και δεν εξειδικεύονται περαιτέρω και με άλλες κατηγορίες;

(π.χ έργα επεξεργασίας λυμάτων και νερού, έργα διαχείρισης απορριμμάτων κ.λ.π)

Και αν τέλος πάντων σήμερα θέλουμε να μιλάμε για ειδικότερα έργα και όρους γιατί δεν καταρτίζουμε δεσμευτικό κατάλογο με τέτοια έργα και αντίστοιχους όρους έτσι ώστε να μην επιτρέπουμε την καταχρηστική εφαρμογή τους;

Σε κάθε περίπτωση πιστεύω ότι κάθε μέτρο πρέπει να κατατείνει στην διεύρυνση του ανταγωνισμού και όχι στον περιορισμό του.

Η σχεδιαζόμενη ουσιαστική κατάργηση του ΜΕΕΠ με την αποσύνδεσή των τάξεων από τους προϋπολογισμούς των έργων και την θεσμοθέτηση ελεύθερα κριτηρίων επιλογής θα ναρκοθετήσουν πλήρως το ήδη αδιαφανές πεδίο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Είμαι από το 1982 στα δημόσια έργα και αν εξαιρέσει κανείς την ηλεκτρονική δημοπρασία, που κατάργησε το "πεζοδρόμιο", ποτέ δεν υπήρξε τόση ρευστότητα, ασάφεια, σύγχυση και αδιαφάνεια στους διαγωνισμούς απ' ότι σήμερα.

Η διατήρηση τάξεων στα ΜΗΤΕ ως καλούμενες στους διαγωνισμούς με ταυτόχρονη δυνατότητα συμμετοχής επιχειρήσεων μικρότερης τάξης εφ' όσον συγκεντρώνουν τα κριτήρια μεγαλύτερης είναι τελικά προϋπόθεση ύπαρξης των επιχειρήσεών μας, διαφάνειας και ίσων ευκαιριών.

3) Σχετικά με τις υπερβολικές εκπτώσεις έχω αναφερθεί παλαιότερα εκτενώς από τούτο το βήμα.

Θα ήθελα απλά να προσθέσω ότι η κατάσταση έχει πια ξεφύγει εντελώς και **ότι τα έργα που κατασκευάζονται με τέτοιες εκπτώσεις, όσα τελικά κατασκευάζονται, είναι συνήθως πολύ διαφορετικά και κατώτερα ποσοτικά και ποιοτικά από τις μελέτες.**

Συμπερασματικά ολόκληρα προγράμματα και προϋπολογισμοί έργων κινδυνεύουν να τιναχτούν στον αέρα.

Ταυτόχρονα συνάδελφοι και εταιρίες που χρόνια και με κόπο έχτιζαν τις επιχειρήσεις τους είναι σε πλήρες αδιέξοδο αφού υποχρεούνται ή να "χτυπήσουν" αλύπητα ή να "στήσουν" κι αν δεν μπορούν ή δεν θέλουν, η μόνη διέξοδος είναι το λουκέτο....

Και είναι πολλοί αυτοί, η πλειοψηφία.

Δεν θα αναφέρω στο σημείο αυτό παλιότερες προτάσεις για αιτιολόγηση κ.λ.π. Ισχύουν στο ακέραιο.

Θέλω να κάνω μία επί πλέον πρόταση συγκεκριμένη και απλή.

Είναι γνωστό ότι οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης σήμερα είναι ανεπαρκείς, ανορθολογικές και εκτός του σκοπού για τον οποίο εκδίδονται.

Έχουν συνεισφέρει τα μέγιστα στον εκτροχιασμό των εκπτώσεων μετά την άστοχη πλήρη κατάργηση των πρόσθετων εγγυήσεων αντί για τον εξορθολογισμό τους.

Αρκεί να αναφέρω ότι δίνοντας μεγαλύτερη έκπτωση σε ένα έργο βγάζεις μικρότερη εγγυητική καλής εκτέλεσης και αν η έκπτωση είναι μεγαλύτερη από 60% τότε η εγγυητική είναι μικρότερη της αντίστοιχης συμμετοχής, πράγματα παράλογα εντελώς.

Προτείνω λοιπόν:

α) **τον καθορισμό εγγυήσεων καλής εκτέλεσης σε ποσοστό 10% επί του προϋπολογισμού του έργου χωρίς αναθεώρηση και Φ.Π.Α.**

β) **τον καθορισμό αντεγγυήσεων για έκδοση των ανωτέρω εγγυήσεων από το ΤΜΕΔΕ, ανάλογα με την έκπτωση, όπως ίσχυε παλιότερα.**

Θεωρώ ότι οι ανωτέρω εγγυήσεις χωρίς να είναι απαγορευτικές για τους συναδέλφους -με τα ισχύοντα πιστοληπτικά όρια του ΤΜΕΔΕ - θα εξορθολογήσουν το τοπίο, θα προστατέψουν τα έργα και τους συναδέλφους και επίσης είναι συμβατές με την κοινοτική νομοθεσία.

Το δε ΤΜΕΔΕ από μόνο του θα εισαγάγει αντεγγυήσεις όταν αυξηθούν οι εγγυητικές και οι κίνδυνοι.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κλείνοντας αυτήν την επιστολή υποβάλλω έκκληση **να ξεφύγουμε λίγο από την λογική "ο σώζων εαυτόν σωθείτω" γιατί αν δεν αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο δεν θα σωθεί κανείς τελικά, όσα θεμιτά ή αθέμιτα μέσα κι αν μετέλθει.**

Διότι για κάθε έναν που νομίζει ότι είναι πονηρός υπάρχει τουλάχιστον ένας που αποδεικνύεται πονηρότερος και πιθανόν πιο κιμπάρης.

Σας καλώ να στείλετε σε τούτο το βήμα τις απόψεις σας για να υπάρξει διάλογος και κινητοποίηση για την υπάρχουσα κατάσταση.

Καλώ το Δ.Σ και τον Πρόεδρο να τοποθετηθούν με σαφήνεια στα θέματα που θίγω αλλά και σε άλλα εξ ίσου σοβαρά προκειμένου ο Σύνδεσμος να έχει συμπαγή και ενιαία θέση για την προώθησή τους.

Πάτρα 14/05/2018
με συναδελφικούς χαιρετισμούς

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ